

[Hoe verandert mijn zorg? Volwassenen](#) > [Alle langdurige zorg en ondersteuning](#)

BEGELEIDING (INDIVIDUEEL/GROEP) VOOR VOLWASSENEN

Wat is begeleiding? [Begeleiding](#) is hulp in het dagelijks leven om zelfstandig te leven. Dit kan individuele hulp zijn of in een groep (dagbesteding).

Wat verandert er in 2015? In 2015 gaat AWBZ-begeleiding over naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

Overgangsrecht Heeft u een indicatie voor AWBZ-begeleiding die nog geldig is op 1-1-2015? Dan geldt het overgangsrecht voor u. Tijdens het overgangsrecht houdt u recht op de zorg die in uw AWBZ-indicatie staat. Het overgangsrecht duurt uiterlijk tot 1-1-2016, maar kan al eerder stoppen.

Veelgestelde vragen [Wat betekent dit in de praktijk?](#) Tijdens het overgangsrecht houdt u recht op de zorg die in uw AWBZ-indicatie staat. In de indicatie staat:

- Welke zorg u krijgt.
- Hoeveel zorg u krijgt (de klasse).
- Tot wanneer u zorg krijgt (de einddatum).

Wat staat níet in uw indicatie?

- Wie uw begeleider is (de persoon).
- Waar u dagbesteding krijgt (de locatie).
- Hoe u de zorg krijgt: 'in natura' of geld om zelf zorg in te kopen (persoonsgebonden budget).

[Hoe lang duurt het overgangsrecht?](#) Dat verschilt per persoon. Twee zaken zijn belangrijk.

1. De einddatum op uw AWBZ-indicatie

- Einddatum in de loop van 2015: overgangsrecht stopt op die dag in 2015.
- Einddatum 1-1-2016 of later: overgangsrecht stopt op 1-1-2016.

Uw overgangsrecht kan dus al in de loop van 2015 stoppen.

2. Een eventueel nieuw aanbod van uw gemeente

Uw gemeente kan in 2015 contact met u opnemen. Daarna biedt de gemeente u misschien Wmo-ondersteuning aan. Accepteert u het aanbod? Dan stopt uw overgangsrecht van de AWBZ. U krijgt dan immers ondersteuning uit de Wmo.

[Houd ik dezelfde begeleider / locatie?](#) De persoon en de locatie vallen niet onder het overgangsrecht. De gemeente kan u een andere begeleider (persoon) aanbieden. Of dagbesteding op een andere plek (locatie). De gemeente moet u dit van tevoren laten weten.

[Wat gebeurt er met het pgb?](#) Heeft u op 31-12-2014 een persoonsgebonden budget (pgb)? Dan kunt u dat houden zolang het overgangsrecht duurt. De gemeente kan u vragen om over te stappen op hulp in natura, maar u bent dat niet verplicht.

Trekkingsrecht U krijgt het pgb niet meer op uw eigen rekening gestort, maar de Sociale Verzekeringsbank regelt de betalingen. Men noemt dit het 'trekkingsrecht'. U moet zorgovereenkomsten sluiten met uw hulpverleners. Meer informatie vindt u op de website van de [Sociale Verzekeringsbank \(externe link\)](#) (SVB).

Nieuw pgb aanvragen Heeft u na afloop van de huidige indicatie nog ondersteuning nodig? Dan kunt u weer een pgb aanvragen. U moet dan wel voldoen aan de voorwaarden van de Wmo 2015.

- U moet onderbouwen dat gewone hulp ('in natura') niet past bij uw situatie.
- U moet een pgb kunnen beheren, dus u kunt bijvoorbeeld overeenkomsten afsluiten en hulpverleners aansturen.
- U moet veilige en goede hulp inkopen.

In 2014 kreeg ik geen pgb vanwege de 10-uursgrens. Blijft die bestaan? Vanaf 2015 is er geen 10-uursgrens meer voor begeleiding. Een beperkt aantal uren begeleiding is geen reden om een pgb te weigeren. U moet wel aan de andere voorwaarden voldoen.

[Ik heb AWBZ-zorg. Moet ik mijn gemeente bellen?](#) Dat hoeft niet. De gemeente heeft informatie gekregen over uw indicatie, de zorg die u krijgt en eventueel de hoogte van uw pgb. Wilt u hier meer over weten? Kijk dan bij [Privacy in de Wmo 2015](#).

Neemt de gemeente contact met mij op? De gemeente kan contact met u opnemen, bijvoorbeeld om u andere ondersteuning aan te bieden. De gemeente kan ook vragen of u voortaan ondersteuning in natura wilt, in plaats van een persoonsgebonden budget. Als dat nieuwe aanbod goed bij u past, kunt u akkoord gaan. Dan stopt het overgangsrecht voor u. Maar het is ook mogelijk dat uw gemeente in 2015 nog geen contact met u opneemt. Dan geldt het overgangsrecht zolang uw AWBZ-indicatie geldig is (maar uiterlijk tot 1-1-2016).

Cliëntondersteuning U mag altijd iemand meenemen naar het gesprek met de gemeente. Bijvoorbeeld een familielid of een vrijwillige ouderenadviseur. U kunt ook een professionele cliëntondersteuner meenemen. U heeft recht op gratis, onafhankelijke cliëntondersteuning. De cliëntondersteuner kan samen met u kijken of het aanbod van de gemeente goed voor u is.

[Kan ik mijn AWBZ-indicatie nog verlengen?](#) Heeft u na de einddatum op uw AWBZ-indicatie nog begeleiding nodig? Wat u dan moet doen, hangt af van de precieze einddatum.

- Einddatum vóór 15 februari 2015 Vraag zes weken voor de einddatum een verlenging aan bij het [Centrum indicatiestelling zorg \(externe link\)](#) (CIZ). Dit kan tot 31 december 2014.

- Einddatum op of ná 15 februari 2015
U kunt de AWBZ-indicatie niet meer verlengen, maar wel ondersteuning vragen bij uw gemeente. Meld u acht weken voor de einddatum bij uw gemeente. De gemeente heeft acht weken de tijd om over uw aanvraag te beslissen.
Stopt uw AWBZ-indicatie tussen 15 februari en 1 maart? Vraag de gemeente dan om binnen zes weken te beslissen. Anders heeft u misschien twee weken geen ondersteuning.

[Moet ik zelf iets betalen?](#) In 2014 betaalt u een eigen bijdrage. Tijdens de overgangperiode blijft u die eigen bijdrage betalen. Na de overgangperiode kan de gemeente ook een eigen bijdrage vragen. Uw gemeente geeft hier meer informatie over. Het CAK stuurt de rekeningen voor de eigen bijdragen.

[Gaat 'zware' AWBZ-zorg thuis ook naar de Wmo?](#) Heeft u zware AWBZ-zorg thuis, zonder indicatie voor verblijf? Vanaf 2015 zijn gemeenten en zorgverzekeraars verantwoordelijk voor de zorg zonder verblijf. Maar bij een zware zorgvraag komt u misschien in aanmerking voor zorg uit de Wet langdurige zorg (Wlz).

Bij het wetsvoorstel voor de Wlz hoort een speciale regeling voor mensen die op grond van hun zware zorgvraag naar de Wlz zouden kunnen, maar vanwege hun huidige indicatie eerst naar gemeente en zorgverzekeraar gaan. Naar verwachting is begin oktober bekend wat die regeling inhoudt. Dan krijgt u hierover meer informatie.

Het wetsvoorstel Wlz moet nog behandeld worden in de Tweede en Eerste Kamer. Zodra er meer bekend is, komt er uitgebreide uitleg op deze website.

[Wat gebeurt er na 2015?](#) Heeft u na 2015 nog begeleiding of dagbesteding nodig? Dan kunt u zich melden bij uw gemeente. Uw gemeente zal meer informatie geven over mogelijkheden. En hoe u zich aan kunt melden. Voor andere vormen van zorg en ondersteuning kunt u dan ook [Regelhulp.nl \(externe link\)](#) raadplegen.

HET PERSOONSGEBONDEN BUDGET (PGB)

Na 1-1-2015 blijft het pgb mogelijk voor verschillende vormen van zorg en ondersteuning. Er gelden wel strengere eisen.

[Voorwaarden voor pgb in de Wmo 2015](#) Komt u in 2015 in aanmerking voor begeleiding, dagbesteding of logeren? Dan kunt u kiezen voor een persoonsgebonden budget (pgb).

Voorwaarden U moet wel voldoen aan de volgende voorwaarden:

- U moet uitleggen waarom zorg in natura niet bij u past.
- U moet het budget kunnen beheren (zelf zorg inkopen en zorgverleners aansturen). U mag ook iemand machtigen om dit voor u te doen.
- De zorg die u inkoop, moet doeltreffend zijn (= bijdragen aan uw zelfstandigheid), cliëntgericht en veilig zijn.

De gemeente kan niet 'zomaar' een pgb weigeren. Als u (of uw gemachtigde) het pgb kunt beheren en u goede en veilige zorg inkoop, kan de gemeente het pgb niet weigeren.

Pgb duurder dan zorg in natura? Soms is zelf ingekochte zorg duurder dan zorg in natura. Dat is geen reden om een pgb te weigeren. De gemeente moet minimaal het bedrag geven dat zorg in natura zou kosten. De meerkosten betaalt u dan zelf.

Pgb voor huishoudelijke hulp Ook in 2015 is het mogelijk om huishoudelijke hulp in te kopen met een pgb. Dat kan als u huishoudelijke hulp krijgt als maatwerkvoorziening. Sommige gemeenten bieden huishoudelijke hulp als algemene voorziening. Dan is geen pgb mogelijk. Naar verwachting zullen meer gemeenten dit gaan doen.

Heeft u nu een pgb voor huishoudelijke hulp en wil de gemeente dit omzetten naar een algemene voorziening? Dan moet de gemeente u een overgangperiode bieden. De gemeente bepaalt zelf hoe lang die periode is, maar een half jaar is gebruikelijk.

Betalingen via de Sociale verzekeringsbank Het pgb wordt niet meer op uw eigen rekening gestort. De Sociale verzekeringsbank krijgt het geld en betaalt uw hulpverleners. U bepaalt wel zelf wie uw hulpverleners zijn en hoeveel uur hulp u bij wie inkoop.

Clïëntondersteuning Het kan verstandig zijn om hulp te vragen van een [clïëntondersteuner](#) die met u bekijkt of het pgb goed bij u past. U kunt ook terecht bij [Per Saldo \(externe link\)](#), de belangenvereniging voor mensen met een pgb.

[Voorwaarden voor pgb voor wijkverpleging](#) Vanaf 2015 vallen persoonlijke verzorging en verpleging samen onder de wijkverpleging. Het is mogelijk om dit zelf in te kopen met een pgb.

Voorwaarden Een pgb om zelf wijkverpleging in te kopen is alleen mogelijk als u een budgetplan maakt en in staat bent om het pgb te beheren (eventueel met hulp van een vertegenwoordiger). Het pgb beheren houdt onder meer in: contracten afsluiten met zorgverleners, plannings maken wie wanneer welke zorg geeft, controleren of zorgverleners zich aan de afspraken houden, enzovoort.

Verder moet uw zorgvraag voldoen aan een of meer van de volgende eisen:

- U heeft zorg nodig op wisselende of ongebruikelijke tijden.
- De zorg moet op verschillende plaatsen geleverd worden, bijvoorbeeld thuis, op uw werk en op andere locaties.
- De zorg is moeilijk in te plannen omdat de tijden wisselen of omdat u alleen hulp op afroep nodig heeft.
- U moet 24 uur per dag direct hulp in buurt hebben, of kunnen oproepen.
- U heeft vaste zorgverleners nodig omdat u speciale zorg nodig heeft, of omdat u bijzondere hulpmiddelen gebruikt.

Tarieven Er zijn geen vaste tarieven voor de zorg die u in wilt kopen met het Zvw-rgb. Zorgverzekeraars zetten in hun polisvoorwaarden welke vergoeding u kunt krijgen voor de zorg die u met uw Zvw-rgb wilt inkopen. U kunt die tarieven vergelijken en eventueel naar een andere zorgverzekeraar overstappen.

[Ik voldoe niet aan de voorwaarden. Wat nu?](#) Het pgb valt ook onder het overgangsrecht. Dit overgangsrecht is belangrijk als u niet voldoet aan de nieuwe voorwaarden die gelden voor het pgb. U raakt dan namelijk niet meteen uw pgb kwijt.

Het overgangsrecht voor het pgb duurt tot de einddatum op uw AWBZ-indicatie, maar uiterlijk tot 1-1-2016.

De gemeente of wijkverpleegkundige kan u in 2015 ondersteuning of zorg 'in natura' aanbieden. Als u daarmee akkoord gaat, vervalt uw overgangsrecht voor het pgb.

[Mag ik de pgb's samenvoegen?](#) Heeft u nu een pgb voor verschillende AWBZ-functies? Het is dan mogelijk dat u vanaf 2015 twee pgb's krijgt: één voor Wmo-ondersteuning en één voor wijkverpleging.

U kunt dan echter niet meer schuiven met de budgetten. In de AWBZ is het mogelijk om het geld voor bijvoorbeeld persoonlijke verzorging te gebruiken voor begeleiding. Vanaf 2015 kunt u het pgb voor wijkverpleging alleen gebruiken om verzorging en verpleging in te kopen, en niet voor Wmo-ondersteuning (of andersom).

[Het pgb bij zorg met verblijf](#) Ook bij zorg met verblijf is een pgb mogelijk. Hierover volgt later meer informatie, na behandeling van het wetsvoorstel Wet langdurige zorg.

[Wmo-ondersteuning in 2015](#)

ONDERSTEUNING BIJ HUISHOUDEN

Wat is huishoudelijke hulp? Huishoudelijke hulp is bijvoorbeeld het huis schoonmaken, boodschappen doen, de was doen, enzovoort.

Wat verandert er in 2015? Gemeenten kunnen deze hulp vergoeden. Maar vanaf 2015 zullen veel gemeenten deze hulp anders organiseren. Zij hebben dan minder geld voor deze hulp.

[Wat gebeurt er met mijn huidige hulp?](#) Heeft uw huishoudelijke hulp via uw gemeente? De gemeente zal uw situatie mogelijk opnieuw bekijken. In 2015 gelden er mogelijk strengere eisen. Het kan zijn dat u:

- minder hulp krijgt;
- een ander soort hulp krijgt;
- meer zelf moet betalen.

Als uw ondersteuning verandert, zal uw gemeente zorgen voor een overgangperiode. Daarin houdt u in principe dezelfde hulp als nu. Hoe lang die overgangperiode duurt, bepaalt de gemeente. Bijvoorbeeld een half jaar. Uw gemeente moet u hierover op tijd informatie geven. Het kan ook zijn dat u hier al informatie over heeft gehad van uw gemeente.

[Kan ik nog nieuwe hulp aanvragen in 2015?](#) Kunt u niet goed voor uzelf zorgen of niet goed meedoen in de maatschappij? Dan kunt u 'maatschappelijke ondersteuning' aanvragen: hulp om zelfstandig te leven. Dat kan ook hulp zijn om het huishouden te doen. In 2015 kan de gemeente hiervoor bijvoorbeeld nieuwe regels stellen. U moet de huishoudelijke hulp echt nodig hebben, en de gemeente kan een hogere eigen bijdrage vragen. De gemeente moet uw situatie goed onderzoeken. De Wmo stelt eisen aan dat onderzoek.

De gemeente beslist onder welke voorwaarden u ondersteuning kunt krijgen. Die voorwaarden kunnen per gemeente verschillen.

[Moet mijn familie mij verplicht helpen?](#) Nee, hulp van kinderen, vrienden of burens is niet verplicht. Gemeenten mogen wel vragen of mensen in uw omgeving u willen helpen. Als die

hulp beschikbaar is, is minder professionele hulp nodig. Krijgt u al hulp van uw partner, of een andere mantelzorger? In het gesprek moet de gemeente ook vragen of uw mantelzorger extra hulp nodig heeft.

[Bestaat 'huishoudelijke hulp' straks nog?](#) Gemeenten bieden hun inwoners zo nodig ondersteuning om zelfstandig te leven. De gemeente kijkt samen met u welke ondersteuning in uw situatie het beste is. Dat kan ondersteuning zijn om het huishouden te doen. Wat die huishoudelijke hulp precies inhoudt bepaalt de gemeente en is ook afhankelijk van uw persoonlijke situatie.

[Moet ik zelf meebetalen?](#) Gemeenten kunnen een eigen bijdrage vragen. Als u voldoende inkomen heeft, kan dit betekenen dat u de hulp feitelijk helemaal zelf betaalt. Mensen met een laag inkomen betalen meestal een lagere eigen bijdrage. Ook is het soms mogelijk om via bijzondere bijstand een deel van de kosten terug krijgen.

VERANDERINGEN IN DE ZORGVERZEKERING

Wat verandert er in 2015? Uw zorgverzekeraar informeert u voor half november 2014 over de wijzigingen in uw zorgverzekering.

Wilt u overstappen naar een andere verzekeraar? De veranderingen in de zorg hebben ook gevolgen voor de zorgverzekering. Het kan zijn dat een andere zorgverzekeraar straks gunstiger voor u is. Er zijn verschillende internetsites waarop u zorgverzekeraars kunt vergelijken. Wilt u in 2015 overstappen naar een andere zorgverzekeraar? Dan moet u voor 31 december 2014 uw huidige verzekering opzeggen.

Kan ik zelf mijn zorgverleners kiezen? Hoeveel vrijheid u heeft om zelf een zorgverlener te kiezen, hangt af van de polis die u heeft afgesloten.

Komt er een persoonsgebonden budget (pgb)? Met een [persoonsgebonden budget](#) (pgb) kunt u zelf zorg inkopen. Het persoonsgebonden budget komt ook beschikbaar voor zorg uit de zorgverzekering.

Wat verandert er in het basispakket? Het basispakket wordt uitgebreid. Deze vormen van zorg worden voortaan vergoed vanuit het basispakket:

- Wijkverpleging, inclusief intensieve kindzorg en palliatief terminale zorg. Wijkverpleging valt buiten het eigen risico, net als de huisarts.
- Behandeling (revalidatie, nieuwe vaardigheden leren) van mensen met een zintuiglijke beperking (problemen met horen of zien).

ONAFHANKELIJKE CLIËNTONDERSTEUNING

Hoe is cliëntondersteuning vanaf 2015 geregeld? Cliëntondersteuning kan in alle levensfasen en op alle levensterreinen van belang zijn. Vanaf 2015 hebben alle cliënten, van jong tot oud, wettelijk recht op gratis en onafhankelijke ondersteuning.

[Cliëntondersteuning in de Wmo](#) De overheid wil dat zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking dichterbij huis wordt geregeld. Daarom worden gemeenten vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor meer zorgtaken. Daar hoort cliëntondersteuning ook bij.

De ondersteuning bestaat uit informatie, advies en kortdurende ondersteuning op alle levensgebieden. Welke vorm dat precies krijgt, kan per gemeente gaan verschillen.

Ondersteuning op alle gebieden Heeft u ondersteuning nodig op het gebied van zorg, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen? Dan kunt u hulp krijgen van een onafhankelijke cliëntondersteuner die uw belangen behartigt. Ook hier zorgt uw gemeente voor. Bijvoorbeeld bij een gesprek met de gemeente, een (voor)onderzoek, bij een aanvraag voor een voorziening of bij zorgbemiddeling.

Gratis voor de cliënt U hoeft zelf niet te betalen voor de hulp van een cliëntondersteuner. De gemeente betaalt de cliëntondersteuning, maar deze persoon is wel onafhankelijk van de gemeente.

Wie is de cliëntondersteuner? De gemeente zal hierover in de loop van 2014 meer informatie geven.

[Cliëntondersteuning in de Wet langdurige zorg](#) In de wetsvoorstel voor de Wet langdurige zorg is ook aandacht voor onafhankelijke cliëntondersteuning. Het wetsvoorstel moet nog behandeld worden door de Tweede en Eerste Kamer. Meer informatie volgt later.

[Welke organisaties komen op voor cliënten?](#)

- [Ieder\(in\) \(externe link\)](#) voor mensen met een chronische ziekte of beperking.
- [Patiëntenfederatie NPCF \(externe link\)](#) (organisatie van alle patiëntenverenigingen)
- [Landelijk Platform GGZ \(externe link\)](#) voor mensen met psychiatrische problemen.
- [ANBO \(externe link\)](#) en [Ouderen Ombudsman \(externe link\)](#) voor ouderen.
- [MEE \(externe link\)](#) informatie en advies voor mensen met een beperking.
- [Stichting pvp \(externe link\)](#): vertrouwenspersonen voor patiënten in GGZ-instellingen.

Zie het onderdeel Jeugd voor informatie over [cliëntondersteuning voor de jeugd](#).